

REIJO TAIPALE

Teksti: Tommi Virtanen
Kuvat: Kimmo Tähtinen

Lavojen kestohitti

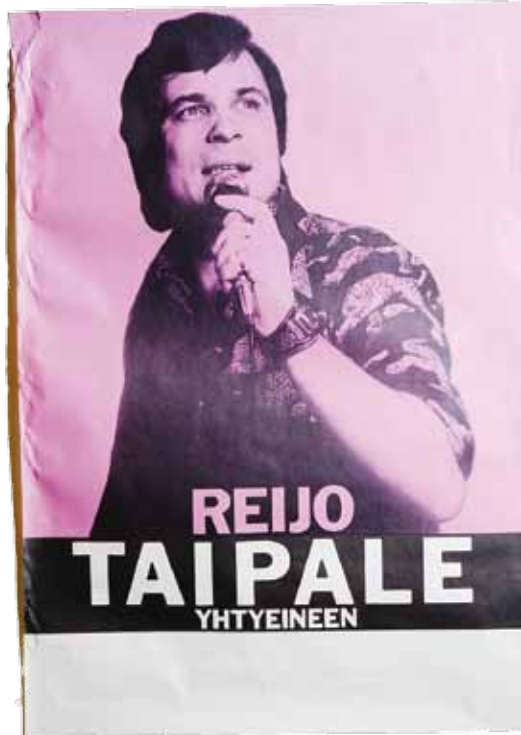
Siitä on kohta 50 vuotta, kun Reijo Taipale levytti Satumaan. Sitä hän joutuu edelleenkin esittämään joka keikalla. Tanssilavoilla Reiska on takuvarma hitti, joka täyttää lavat vuosikymmenestä toiseen. Maaliskuussa 70 vuotta täyttävä mestari suhtautuu työhönsä nöyrästi. Hän aikoo tämänkin juhannuksen viettää Suomen kansaa viihdyttäen – niin kuin on tehnyt liki koko elämänsä.

Veikko Ahvenainen, 80-vuotias haitaristilegenda, muisteli haastattelussaan kuinka hän keksi Reijo Taipaleen itse järjestämästään laulukilpailusta. Vaikka kultakimpaleen löytö ei aivan täysin menekään Ahvenaisen piikkiin, muistaa Taipale hyvin tuon kilpailun. "Se oli 1959 syksyllä. Olin armeijassa Immolassa ja kävin sieltä käsin kilpailussa Vuoksenniskan seurojentalolla – vai työväentaloko se oli – ja voitin kisan. Sain iltaloman, vaikka olin alokas. Sen jälkeen sain koelauluun kutsun Fazerilta", muistelee Taipale kotonaan Helsingin Veräjämäessä. Siellä hän on asunut lähes koko ajan siitä asti, kun tuli synnyinkunnastaan Miehikkälästä Helsinkiin vuonna 1960.

Kaksikymppinen nuorukainen oli jo käynyt voittamassa kotiseutunsa laulukilpailut. "Kävin useissa kisoissa, Lappeenrannassa ja Haminassa. Viidet–kuudet kisat voitin. Viimeiset olivat Helsingin Kauppakorkeakoululla vappuna 1961. Sen jälkeen tein levytys­sopimuksen Scandia-Musiikin kanssa, jota vetivät silloin **Jaakko Salo** ja **Paavo Einiö**", kertoo Taipale.

Huhu kiiri Helsinkiin

Siihen mennessä Taipale oli jo esiintynyt naisorkesteri Rytmi-tyttöjen

”Kuunneltiin radiosta Lauantain toivotut levyt ja Metsäradio. Mitään muuta ei ollut, kun ei ollut telkkaria eikä levysoitinta.”

solistina, josta hänet kiinnitti tanssiorkesteriinsa kapellimestari ja säveltäjä **Kullervo Linna**. Linnaa tituleerataan usein Taipaleen "löytäjäksi". Joka tapauksessa huhu komeasta äänestä oli jo kiirinyt Helsinkiin ja Jaakko Salon korviin ennen kevättä -61. Oli vain ajan kysymys milloin Taipale napattaisiin levylaulajaksi. Tämän kilpailun voitti Scandia-Musiikki, vaikka tuskin sielläkään kukaan arvasi, minkälainen klassikkojen klassikko tallentuisi levyuralle heti ensimmäisenä vuonna.

Helsinkiin tuleminen oli nuorelle laulajalle itsestäänselvyys. Levy-yhtiöiden lisäksi pääkaupungissa oli musiikkikoulutusta. Siihen maaseudulla ei ollut mitään mahdollisuutta.

"Kotona meillä ei ollut mitään soitinta, mutta musiikki vain veti puoleensa. Lauloin jo ennen äänenmurrosta 12–14-vuotiaana. Meidän bändissä oli kaksi hanuria, rummut ja basso. Kuunneltiin radiosta Lauantain toivotut levyt ja Metsäradio. Mitään muuta ei ollut, kun ei ollut telkkaria eikä levysoitinta."

Muutaman kilpailuvoiton jälkeen Taipale lähti Helsinkiin päämäärään lauluopinnot. Hän oli päässyt armeijasta lokakuussa ja hankki matkarahat kirveellä ja pokasahalla.

"Ei mulla ollut fyrkkaa ostaa moottorisaha. Lähdin niillä rahoilla Helsinkiin rakennuksille töihin. Pyhäinmiestenpäivänä tulin tähän kivikylään ja samalla reissulla olen vieläkin. Parin viikon päästä olin jo laulutunneilla. Yksi tuttu mies Miehikkälästä oli ollut sodassa samoissa joukoissa kuin Kipparikvartetin **Eero Väre**. Hän soitti Väreelle, että täällä olisi yksi kaveri. Niin pääsin koelauluun ja opiskelu alkoi", muistelee Taipale.

Tärkeäksi näytöksi muodostui keväinen matinea, jossa Väreen oppilaat esiintyivät. Jokainen sai laulaa pianosäestyksellä kappaleen tai kaksi. Tuo tilaisuus nauhoitettiin, ja nauha päättyi Scandiaan tuottaja Salolle.

Tango vastaan beat-komppi

Ensimmäinen single tehtiin 12. touko­kuuta 1962: *Aila*-tango kääntöpuolellaan *Yön hetket*. Sen jälkeen seurasi venäläinen valssi *Krysanteemi*. Lokakuussa oli Unto Monosen *Satumaan* levytyksen vuoro.

Nuori laulaja ei ollut studioon mennessään koskaan kuullut **Toivo Kärjen** soittamaa ja **Henry Theelin** tulkitsemaa alkuperäislevytystä vuodelta 1955. "Kuulin sen vasta sitten kun olin itse levyttänyt kappaleen. Se ei silloin ollut ottanut tuulta siipiensä

”Ola veti aina kybällä,
ei koskaan toisesta
suupielestä.”

alle, eikä se lähtenyt heti minulla-kaan. Ensin tehtiin single ja sitten EP. Kyllä se muutaman kerran soi, mutta siihen meni puoli vuotta ennen kuin se oikein lähti. Vuonna 1963 se oli jo Suomen eniten myyty ja soitettu single. **Harry Aaltonen**, edesmennyt rumpali, piti Ilta-Sanomissa listaa. Siellähän me oltiin Beatlesin rinnalla ykkösenä ja kakkosena suomalaisen tangon kanssa. Siitähän se hurautti kovaan vauhtiin; se pitää vetää vieläkin.”

Satumaan jälkeen jäivät työt raksalla, ja keikkaa riitti. Tangovillityksen lisäksi Suomea ravisteli myös brittiläisten kitarabändien invaasio. Shadows käynnisti rautalankabuumin, ja eräs liverpoolilainen pop-orkesteri sai aikaan varsinaisen kitarabändien vyöryn.

”Skittabändejähän tuli kuin sie- niä sateella Beatlesin myötä, ja tuli beat-komppi. Ne soitti paussit. Kun tanssibändi oli soittanut kolmen vartin setin, niin skittabändi veti aina sen varttitunnin paussin”, Taipale muistelee.

Myös jonkinlaista vastakkainaset- telua tangon ja beat-kompin välille viriteltiin.

”Joskus alussa oli semmoisia suun- soittajia, mutta nekin hävisivät pian. Itse suhtauduin niin, että kyllähän tähän mahtuu. Antaa kitaroiden soida, me vedetään tangoa. Ja eihän meillä pelkästään tangoja ollut, oli evergreenejä ja lattareita, muutamia reippaampiakin.”

Mestari Virta

Olavi Virta nousee aina esille Reijo Taipaleesta puhuttaessa. Virta oli nuoren laulajan suuri esikuva. Myö- hemmin eri sukupolvien kasvatit ystävästyivät, ja Virta antoi isällisiä neuvoja manttelinsa perijälle. Nuorena Taipaleen repertoaari koostuikin etupäässä Virran kappaleista, joukos- sa italialaisia ja suomalaisia tangoja, Olan tuotantoa 1950-luvulta kuten *Poika varjoiselta kujalta*.

Kulta-aikaansa elävä Virta teki laula- jan urasta haaveilevaan nuorukaiseen lähtemättömän vaikutuksen. ”Ola kävi 2–3 kertaa Miehikkälässä esiintymässä. Käytiin tsiigaamassa miten mestari veti. Myöhemmässä vaiheessa 60-luvulla, kun mulla oli jo oma bändi, tehtiin yh- dessä kahden viikon kiertue. Kemijärvi oli korkein paikka, sitten käännettiin ympäri ja tehtiin taas Hesaan päin keikkoja. Keikka oli joka ilta. Mestari ei ollut enää niin tikkikunnossa. Ola lauloi viisi biisiä illassa, mutta se riitti. Sama viiden biisin ohjelma joka ilta. Ei siinä humalaisuudesta ollut kyse, vaan siitä, että mestarilla oli huono fysiikka. Jos täysipainoisesti laulaa, se vaatii hyvän fysiikan.”

Taipale hoiti alku- ja loppukeikan. Olan setin aikaan piti odotella taka- huoneessa, jossa olot olivat askeet- tiset. ”Vanhoina aikoina soittajien sosiaalililat oli kaks kertaa kolme metriä. Ei ollut voileipiä, vain limpsaa. Kuuntelin kuinka Ola aloitti yhtä pontevasti kuin levyillä. Kappaleen loppua kohti hän alkoi hiipua, kun ei fysiikka kestänyt.”

Tästä huolimatta mestarin karisma puri ja paikat olivat täynnä.

”Olahan oli varsinainen yleisön ot- taja. Sen charmi oli semmoinen. Hän oli vahvasti läsnä. Joka teksti oli hyvin fraseerattu. Ola veti aina kybällä, ei koskaan toisesta suupielestä. Hän oli uskottava”, Taipale muistelee.

Toisaalta keikkatahti oli sitä luok- kaa, että kovempikuntoistakin solistia saattoi meno väsyttää. ”Niitä pikku- lavoja oli joka niemen notkelmassa ja saarelmassa, missä vedettiin arki- iltakeikkaa. Semmoisia pari–kolmesaa- henkeä vetäviä, vähän suurempia tietysti viikonloppuna. Ei siinä kesällä ollut kuin maanantait vapaita. Oikein pyöryttää ajatella nyt.”

Mestarin neuvot

”Omassa porukassa Ola ei esittä- nyt kunkkua, vaikkei hän sitäkään hyväksynyt, että sinne tuli sivullisia nykimään tai kyselemään. Hän puut- tui siihen heti, jotta sai olla rauhassa. Kyllä mä sen hyvin ymmärrän.

Laulusta keskusteltiin paljon. Ola neuvoi että älä tee noin tai älä tee näin, kyllä ne ihan viisaita neuvoja oli. Ola sanoi, että älä jäljittele, älä matki ketään – ei äänellisesti, eikä fraseerauksellisesti. Ole aina oma ittes, matkiminen ei vie mihinkään. Täytyy olla oma homma että erottuu. Vain yksi **Tapio Rautavaara** on ollut, on vain yksi Olavi Virta, on vain ne vahvat persoonat. Ei plagioimalla mi- hinkään pääse. Täytyy olla oma juttu.”

Saamatta jäänyt kulta

Vuonna 1975 Taipale siirtyi Fonovo- xin artistiksi, mutta se oli suuri virhe. Kolmen vuoden pestistä ei jäänyt käteen kuin saamattomia palkkioita. Kun yhtiön johtaja **Henry Haapa- lainen** veti yhtiönsä konkurssiin, jäi Taipale nuolemaan näppejään, vaikka levyjä myytiin kuin siimaa. Ilman kunnollista sopimusta hänellä ei ollut mitään jakoa konkurssipesään.

”Fonovoxin pomosta minulla ei ole hyvää sanottavaa. Hän teki konkurssin ja käänsi kupit nurin. Minä en saanut latin latia. Esimerkiksi *Amado mio* -pitkäsoitto myi yli kultalevyrajan, mutta en saanut siitä rahoja enkä kultalevyä”, puuskahtaa Taipale.

Samoja Fonovoxin ääniteraitoja on edelleenkin levityksessä muun muas- sa Poptori Oy:n toimesta. Edelleen- kään Taipale ei niistä mitään kostu.

Seuraava hankekaan ei ehkä talou- dellisesti ollut kannattavimpia, mutta kaikin puolin muuten hedelmällisempi. Alkoi vuosia kestänyt yhteistyö **Vexi Salmen** kanssa. Salmen yhtiö, Levytuottajat, teki Taipaleen kanssa kaiken kaikkiaan viisi levyä. Lisäksi levytuottajien riveihin tuli CBS:ltä mies, josta tuli Taipaleen uran kan- nalta äärimmäisen tärkeä.

”Levytuottajissa tutustuin **Seppo Matintaloon**, joka on tuottanut kaikki nämä kulta- ja platinalevyyni sen jäl-

REIJO PORRKA

Tuokiokuva Lohjan Tanhuhovin takahuoneesta 1970-luvulta. Reijo Taipale, Reijo Lehtovirta, Jari Lappalainen, Markku Suoknuuti ja Hepe Vesamäki.

keen. Kun hän lähti Levytuottajista, hän perusti **Osku Ruuskasen** kanssa Bluebirdin. Seppo pyyteli minua sinne, ja samalla tiellä ollaan vieläkin. Yli 30 vuotta ollaan tehty yhdessä hommia”, kertoo Taipale.

Takaisin valokeilaan

Nykyisin Sonyn palkkalistoilla oleva Matintalo muistelee, kuinka vaatimaton oli mies, joka oli levyttänyt *Satumaan*. ”Reiska oli Fonovoxin jälkeen vähän tuuliajolla. Kävin katsomassa häntä keikoilla, ja hän halusi olla vain yksi bändin jäsen. Reiska oli sitä mieltä, ettei hänestä sooloartistia tehdä.”

Kun Matintalo palkattiin Levytuottajiin, alkoi yhteistyö Taipaleen kanssa. ”Olin reilun vuoden verran Levytuottajissa hommissa ja tuotin Reiskalle pari levyä. Eihän se sieltäkään se rahaliikenne oikein kulkenut. Ei tainnut sielläkään olla sopimusta tehty. Reiska on vähän hyväuskoinen ja luotti kavereihin. Bluebirdillä oli Osku Ruuskasen kanssa heti selvää, että tehdään sopimus.”

Bluebirdin perustamisen jälkeen Matintalo sai käsiinsä Yleisradion toimittaja **Heikki Annalalta** nauhan, joka sisälsi Taipaleen laulaman valssin *Ruusu joka vuodesta*. Matintalo halusi julkaista sen singlenä.

”Ottiin selville, että sen oli maksanut Levytuottajat. Vexi ilmoitti, ettei hänellä oikein ole resursseja julkaista sitä. Aloin pommittamaan Reiskaa, ja yksi päivä mies Bluebirdiin

ilmottautui. Kerroin, että halutaan julkaista tämä kappale. Uskottiin siihen Bluebirdillä täysillä. Sitten tehtiin sopimuspaperit”, kertoo Matintalo.

Uudet laulut käänsivät Reiskan uran nousukiitoon. Kiivaimpana aikana levyjä tuli kolme vuodessa. Kultalevyjä tipahteli tasaiseen tahtiin. Levytuottajien ajaltakin olisi Taipaleen puheiden mukaan pitänyt tulla kultalevyjä, jotka Salmen suurpiirteisen toiminnan vuoksi vain jäivät hakematta.

”Ei se Vexi ollut niin tarkka niistä myyntiluvuista. Kultalevyrajat meni kyllä Levytuottajienkin aikana rikki. Eihän Vexi ole ollut mikään bisnesmies ikinä, enkä tarkoita tätä pahalla”, nauraa Taipale. ”Olenhan mä tehnyt paljon Vexin tekstejä sen jälkeenkin, vaikka olen ollut Sonylla.”

Hitti mittatilaustyönä

Vexi Salmi teki Taipaleelle paljon tekstejä laulajan toiveiden mukaisesti. Toivo Kärjen säveltämä *Elämän parketeilla* oli hitti, joka syntyi mittatilaustyönä Taipaleelle.

”Mestari Topi Kärki oli jo jäänyt eläkkeelle Fasulta ja oli muuttanut työhuoneensa Ruuskasen firmaan. Siellä oli pikku huone, jossa hän sävelteli, kun ei voinut eläkkeelläkään olla tekemättä mitään. Aina piti näprätä jotain. Eräänä päivänä kun olin juuri lähdössä keikalle ja auto jo odotti pihassa, puhelin soi. Siellä oli mestari Kärki. ’Lähden Vexin kanssa mökille Asikkalaan ja teen hitin siellä

sulle. Mikä sun ääniala on?’ kysyi säveltäjä. Äkkiä pianosta tsekkasin sen – h on korkein ääni.

Viikonlopun jälkeen tulin takaisin toimistolle niin Kärki sanoi, että ’tässä olisi nyt kamaa sulle, on nuotit ja teksti.’ Siitä tuli pikku hitti: ’... elämän parketeilla liian liukasta olla voi.’ Oikein semmoinen suomalaisen slaavilainen melodia ja tekstikin. Ei nyt ihan samalla lailla kuin **Ahti Lammen** esittämä *Elämän Valttikortit*, joka on myös Vexin teksti”, naureskelee Taipale, jonka olemuksessa suomalainen synkkämielisyys ei ole päällimmäisenä.

Äänenhuollon tärkeys

Mitään soitinta Taipale ei ole opetellut soittamaan, vaikka pianoa laulamisen apuna käytteleekin. Nuotteja hän sanoo lukevansa jotenkin, vaikka ”en mikään prima vista -mies olekaan.” Pääinstrumenttinsa opiskelua ja huoltoa Taipale sitä vastoin on aina pitänyt ensi arvoisen tärkeänä.

”Kävin monta vuotta laulutunneilla, vaikka olin jo levyttänyt ties mitä. Eero Väreän jälkeen opettajani oli **Antti Koskinen** Sibelius-Akatemiasta. Sitten tuli **Ture Ara**, joka oli palleahengityksen spesialisteja. Kävin tunneilla 5–6 vuotta pari kertaa viikossa. Sitten harvensin. Sen jälkeen olen käynyt aina välillä kontrollissa. Kyllä sen itse tuntee jos on jotain häikkää. Jos vaikka flunssan jälkeen on ääni tukossa. Ei minulla tosin ole ollut pahemmin ongelmia ääneni kanssa.”

Tämän päivän radiotarjonnan perusteella olisi maestron mielestä laulunopiskelulle tilausta. ”Olen vanhan liiton miehiä, kyllä opiskelu on kaiken a ja o. Voihan laulelmia trubaduurina vetää, semmoisia missä ei hiki tule otsalle. Mutta se on enemmän kurkusta laulamista, ihan eri laulutyyli. Tämän hetken trendi on se, että radiosta ei erota kuka siellä laulaa. Ne ovat samaa massaa kaikki, kertoilevat ne biisit läpi. Arvostan sitä, että opiskellaan laulutekniikkaa ja nuotinlukua.”

Suuri ja mahtava Yleisradio

Yleisradion kontrolli vaikutti suoraan myös levy-yhtiöiden julkaisupolitiikkaan. Tänä päivänä tuo sensuurin kaltainen musiikin arvottaminen muistuttaa silloisen naapurimaamme totalitarismia.

”Aikoinaan tehtiin myös radio-nauhoja. Bändin kanssa soitettiin viisi–kuusi biisiä. Sinne oli koelaulut. Kun tehtiin sinkku, niin ennen kuin siitä tehtiin levyä, se meni nauhamuodossa Yleisradioon. Siellä herrat

kuuntelivat sen ja antoivat A, A-, B+, B, B-, C... Mikä se raja nyt olikaan, ettei se sitten soinnut radiossa ollenkaan. He kuuntelivat äänen puhtautta ja olivatko intervallit kohdallaan, puhumattakaan siitä, että jos teksti oli vähänkään liian reipas. Jos tuli liian huono arvosana, ei sitä kannattanut julkaista ollenkaan. Kontrolli oli kova. Siellä oli semmoisia herroja kuin edesmennyt **Erkki Melakoski**, ja ketä siellä raadissa nyt istuikaan.”

”Kuulin jälkepäin, että tämä ensimmäinen levytykseni *Aila*-tango oli aikaisemmin ollut *Humppa-Veikkojen Teijo Joutselan* laulamana kuuntelussa. Se sai niin huono arvosanan, ettei siitä tehty levyä. Se heitettiin sitten minulle syötiksi, että yritäpä sinä. No, minä pääsin läpi siitä. Kuulin tämän tarinan *Kullervo Linnalta*”, kertoo Taipale. Linnan tanssiorkesterin solistina Taipale oli vuoden 1963 alusta vuoden 1964 elokuuhun, kunnes talven freelancerkauden jälkeen vappuaattona 1965 perusti oman bändin.

Puhelu Monosen kanssa

Satumaan menestyksen jälkeen Mononen teki Taipaleelle useita kappaleita Jaakko Salon tilauksesta, kuten *Kangastuksen*, *Sateen tangon* ja *Tähdet meren yllä*, joka oli aikanaan lähes yhtä kova hitti kuin *Satuaa*. On hämmästyttävää, ettei Taipale koskaan henkilökohtaisesti tavannut 1968 kuollutta Monosta. Miehet ehtivät kuitenkin jutella puhelimesta kaksi kertaa. Molemmilla kerroilla Taipale oli Kemissä.

”Se oli outo sattuma. Toisella kerralla kun Unto soitti, olin taas Kemissä. Olin juuri lähdössä Hotelli Merihovista aamukoneella. Unto itse oli Rovaniemellä keikalla, mutta minun piti lähteä keikalle Helsinkiin, emmekä sitten koskaan tavanneet”, harmittelee Taipale.

Mononen ei tietävästi myöskään nähnyt koskaan Taipaleita *Satumaata* vetämässä. Taipale kuitenkin muistaa elävästi, kuinka hän näki ennen oman uransa käynnistymistä Monosen yhteineen Espoon Jupperissa, rummuissa kukapa muu kuin **Mauri Antero Numminen**, Someron poikia hänkin. ”Unto veti kitaralla ne vahvat lasit päässään. Valitettavasti meidän tiemme eivät koskaan kohdanneet, vaikka on minä häntä tietenkään vältellytkään.”

Lavat ovat elinvoimaisia

Vaikka Taipale on joutunut kokemaan rakennemuutoksen vaikutuksen lava-

”Nyt kun seitsemänkymppiä tulee täyteen, ajattelin että olen tarpeeksi raapinut jäisiä auton ikkunoita ravintoloiden ja seurantalojen takapihoilla.”

kulttuuriin ja satojen lavojen häviämisen, ei hän pidä alan tulevaisuuden näkymiä lainkaan synkkinä. ”Hyvä jos 15 prosenttia niistä kesälavoista on käytössä tänä päivänä mitä parhaimpaan aikaan 50–60-luvulla. Semmoinen kato on käynyt. Mutta kyllä ne lavat säilyvät jotka ovat toiminnassa, jos niitä vain huoltaa niin ettei räystäät tipu. Seurojen henkilöt näkevät paljon vaivaa, että on aina jotain uutta joka kesäksi”, Taipale kiittelee.

Ainakin Taipaleella keikkaa riittää kesäisin. Kolmeen vuoteen hän ei ole enää talvella halunnut tehdä keikkoja ollenkaan. ”Viime kesänä tein 35 keikkaa: joka perjantai ja lauantai. Vappuaattona aloitin ja syyskuun puolella välissä pistin poikki. Laskin juuri, ettei yhtään alle tuhannen hengen lauantaita ollut. Kyllä väki liikkui ihmeellisen hyvin. En olekaan vuosiin ottanut ravintolakeikkaa. Nyt kun seitsemänkymppiä tulee täyteen, niin ajattelin että olen tarpeeksi raapinut jäisiä auton ikkunoita ravintoloiden ja seurantalojen takapihoilla, että eiköhän se riittää”, naurahtaa 9. maaliskuuta 70 vuotta täyttävä konkari.

Ravintolakiinnityksiä hän ei ole myöskään halunnut ottaa, vaikka irtokeikkoina on ravintoloissa esiintynytkin. Muodikkaaksi tulleet konserttikiertueet eivät liioin ole Taipaleita kiinnostaneet. ”En ole ikinä ottanut ravintolakiinnityksiä. Hetkinen, narraa. Olin kerran Cabaret Oscarissa viikon. Se on ainoa 50 vuoden aikana. Nämä mitkä kapakassa on ollut, on aina ollut irtokeikkoja.

Kun täyten 50 vuotta vuonna 1990, oli Kulttuuritalolla konsertti. Auraviihteen **Seppo Kulmala** oli heti kimpussa, että ’nyt tehdään konserttikiertue.’ Me tehtiin 12 konserttia yhdessä **Arja Korisevan** kanssa. Fortuna-bändi oli taustalla **Erkki Frimanilla** vahvistettuna. Tehtiin 12 keikkaa syksyllä ja niin paljon ihmisiä jäi pihalle, että meidän täytyi pitää vielä 12 keikkaa seuraavana keväänä. Sitten oli 35-vuotisjuhlakonsertti, jonka televisioi TV1. Sen jälkeen en ole niitä tehnyt, vaikka ei minulla mitään niitä vastaan ole – viihdyn vain tanssiesitoissa paremmin. Tavallaanhan niitä konsertteja olisi helpompi tehdä, kun ne ovat alkuillasta”, pohtii Taipale.

Kyselijöitä ja menekkiä *Satumaan*, Suomen kansallistangon, esittäjälle olisi

takuulla myös konserttilavoilla. ”Ovat ne kyselleet ja soitelleet, mutta olen sanonut että olen täällä tanssittajien puolella. Tosin kyllä siellä tanssilavoillakin näkee niitä, jotka vain seisovat siinä lavan edessä”, kertoo Taipale, joka ei ole koskaan tehnyt kirkkokonsertteja. Taipale kokee, että kirkot kuuluvat **Jorma Hynnisen** kaltaisille vakavamman musiikin edustajille.

Suomalaisia kliseitä

Kaksi elokuvaohjaajaa, **Aki Kaurismäki** ja **Markku Pölönen**, on ikuis-tanut Reijo Taipaleen esiintymisen elokuviinsa. Molemmat ohjaajat ovat hyödyntäneet suomalaisia kliseitä menestyksekkäästi. Ei siis ole ihme, että he ovat halunneet elokuviensa tangolaulajaksi juuri Reijo Taipaleen, suomalaisen tangon ruumiillistuman.

Markku Pölösen esikoisohjaus vuodelta 1993, *Onnen maa*, oli reilu tuntinen tv-elokuva, joka löysi tiensä myös elokuvateattereihin. Elokuvassa suomalainen tanssilavakulttuuri onkin kiteytetty onnistuneesti. Tanssilavan

Suomen Ääni- ja kuvatallennetuottajien tilaston mukaan Reijo Taipaleella on 14 kulta- ja 3 platinalevyä.

ympäriällä tapahtuvan kohkaamisen ohella Reijo Taipale yhtyeineen esittää tunnetuimmat ikivihreänsä. Elokuvasa soivat alkuperäiset Scandia-versiot, mutta samassa nosteessa muutamat klassikkokappaleet äänitettiin uudestaan. Nämä ilmestyivät cd:llä *Onnen maa – lauluja elokuvasta*. Livekeikka kuvattiin Rääkkylän lavalla Pohjois-Karjalassa.

Kolme vuotta aikaisemmin samaa ideaa oli menestyksekkäästi käyttänyt jo Aki Kaurismäki elokuvassaan *Tulitikkutehtaan tyttö* (1990). Kohtaus, jossa päähenkilö liris on lavatansseissa, on paitsi yksi suomalaisen elokuvahistorian klassikkokohtauksia, myös hieno dokumentointi suomalaisesta tangobändistä. Seinäruusuksi jäävässä liriksessä kiteytyy jotain hyvin suomalaista, jota Monosen tango alleviivaa täydellisesti. Kaurismäki on onneksi antanut musiikille sen ansaitseman tilan, ja kappale soi kokonaisuudessaan loppusekunneille asti.

Valkoisessa puvussa ja kravattissa esiintyvän Taipaleen rinnalla on miehen luottohitaristi Erkki Friman, jonka hienoa fraseerausta voi vain ihailla, Taipaleen mestarillisen tulkinnan ohella tietenkin. *"Tulitikkutehtaan tyttö"* kuvattiin Laajasalossa, seurojentalolla, missä oli koivukulissit niin kuin ennen vanhaan. Mentiin sinne ja lyötiin kamat pystyyn ja vedettiin *Satun* pois alta. Vain yksi biisi, ja lähdettiin kotiin", muistelee Taipale.

Elokuva oli menestys ja Aki Kaurismäen käyntikortti Eurooppaan. Niinpä Reiska lauloi *Satun* pian ympäri Eurooppaa elokuvan ansiosta.

Tällä oli päähenkilölle absurdeja seurauksia. "Ystäväni olivat viettämässä lomaa Espanjassa ja olivat jossain pubissa. Yks kaks alkaa Taipale valkoisessa puvussa vetää *Satun*. He kertoivat ajatelleensa, että miten monta päivää tässä on tullut vedettyä, kun Reiska alkaa vetää telkkarissa, siis Espanjan tv:ssä!", nauraa Taipale.

Ruusu joka vuodesta

Jo pitkään Taipaleen bändinä on ollut **Juha Mäkinen** ja Taifun Keski-Suomesta. Vielä pitempi oli yhteistyö haitaristi Erkki Frimanin kanssa. Säveltäjänäkin kunnostautunut Friman on myös vastuussa kappaleesta, josta Taipale poki ensimmäisen kultalevynsä: *Ruusu joka vuodesta*. Kolme vuotta sitten miesten yhteistyö loppui. Teiden eriyymiseen ei liity sen kummempaa dramatiikkaa.

"Eki muutti Riihimäeltä Hollolaan. Minulle olisi tullut tyhjää ajoa, ja päätin ottaa säestäjän lähempää. Kaksikymmentä vuottahan me pyrittiin yhdessä. Siinä monesti alkaa vitsit ja jutut toistamaan", naureskelee Taipale ja lisää vielä: "Ei meillä mitään sanaharkkaa tullut, ei minkäänlaista! Eki on tehnyt paljon mulle hyviä biisejä." Haitaristin tontin on viime vuosina hoitanut **Jani Helenius**.

Yhteistyö, jolla Taipale sai mainetta myös nuorempien ikäluokkien keskuudessa, oli Kulkukoirat-duo **Topi Sorsakosken** kanssa. Idea oli lähtöisin Seppo Matintalolta.

"Topi oli Emillä, mutta halusi tehdä levyn, koska arvosti niin paljon Reis-

kaa. Levyraadin jälkeen sitä huuteli kaikki. Tuollainen ohjelma oli äärimmäisen tärkeä", muistelee Matintalo.

Yhden biisin suosio yllätti solistitkin. "Topin kanssa oli hienoa tehdä töitä – Topihan on pelimiehiä. Kun *Kulkukoirat*-biisi nousi listoille, piti tehdä pitkäsoitto. Pitkän kesän jälkeen oli kuukauden loma sovittuna, ja oltiin vaimon kanssa varattu matka Espanjan asunnolle. Levyfirma painaa päälle, että se pitää saada syksyllä laulettua ja myyntiin.

Vaimo oli vastaan; pelkäsi, että loma peruuntuu. Bluebirdin päällikkö, edesmennyt Ruuskasen Osku – mukava heppu, jonka kanssa aina tulin toimeen – keksi sellaisen ratkaisun, että hän tuli Aurinkorannalle mukaan. Ruuskanen etsi, löysi ja varasi studion Esteponasta, Malagalta Gibraltariin päin. Se oli semmoinen omakotitalo, jossa oli studio olohuoneessa. **Antero Jakoila** sovitti biisit, soitatti taustat täällä Suomessa ja lensi masternauha kainalossa studiolle. Lauloin omat osuuteni siellä, eikä siinä mennyt kuin kaksi aamupäivää hukkaan. Sain lomat pidettyä. Jakoila lensi takaisin Helsinkiin laulattamaan *Topia*", nauraa Taipale platinaa myyneen levyn äänityksistä.

Kesäkeikalla kohtuullisesti

Taipale ei ole vielä aikunut vetäytyä eläkkeelle, vaan kesän viikonloput on tänäkin vuonna myyty täyteen. Myyntiä Reiska on tehnyt itse jo 50 vuotta.

"Jos tällaisessa kunnossa olen, niin sehän on vain terapiaa, heittää lavakeikat. Ei siinä väsy. Kun on perjantait ja lauantait keikkaa, niin saa viisi päivää levätä – viime kesänä olin vain parina sunnuntaina keikalla. Heinäkuuksi ei ole kuin yksi sovittuna. Aion olla koko kuun Miehikkälässä, lapset ja lasten lapset tulevat myös sinne. Sitten taas painetaan elokuun alusta syyskuun puoleen väliin", hän kertoo.

Talven Taipale viettää vaimonsa kanssa Benalmádenan kodissaan, Torremolinoksen ja Fuengirolan välissä, Malagasta länteen. Välillä he toki pistäytyvät Suomen pakkasista nauttimassa. Sitten koittaa taas lavatanssikausi ja vastuullinen työ Suomen kansan viihdyttäjänä.

"Aika käy niin pitkäksi jos olisi vuoden, ettei tekisi mitään", toteaa maestro. 🎵

Reijo Taipaleen albumien ja valikoitujen kokoelmien diskografia löytyy osoitteesta www.muusikkojenliitto.fi/extrat/reijotaipale.pdf